

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 8 kor
 Fél évre . . . . . 4 kor
 Negyed évre . . . . . 2 kor,
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyitlár poltsora 50 fillér.

MURAKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és leptalajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

A szivekhez.

Írta: Rákosi Jenő.

Az első szóra, az első kiáltásra szárnya nőtt a legszebb gondolatnak: a beteg gyermekről való gondoskodás gondolatának. Szárnya nőtt és a gondolat szárnyat csaltogatva berepült a haza léreit és ahol megcsapott egy szívet, a szív kinyílt s befogadta a gondolatot.

És a munka egyet lépett, s nagyot lépett. Varázslásra tetté val a szándék és ma már nem kezdeni, hanem csak folytatni kell a dicső művel, amely a tavalyi esztendőnek egy históriai fényévé leve.

Hiszen mentő révét építettünk, az élet, a szenvedés tengerén tehetetlenül vergődő lelkeknek. — A gyermekvilág a nemzet életének a forrása. Amily bőven fakad, amily zavartalanul folyik, amily épen csörgedez: abban a mértékben vetődik fény, öröm, remény arra az útra, amelyen a nemzet a maga jövőjének litkai felé vándorol. A nemzet erőt, a nemzet hatalma, a nemzet dicsősége felelnek a bölcsőkben, szállai meg a gyermekszobák vidám zajában és dobog fel a gyermekek szívében. A gyermekvilágon kell a nemzet szemének pihennie, mert a maga jövőjének a képel szemlélte benne.

Jusson ezetekbe a krisztusi mondás: Bocssátsátok hozzám a kisdedeket, mert ők a menyeknek országa.

A Nemzet pedig, Krisztus szavával ezt mondja: Jertek velem a kisdedekhez, mert ők az én Menyországom.

És nem a boldog gyermekekről van szó, amikor én a Ti szívetek ajtaján zörgetek. Nem a gazdag vagy jómódú emberek gyermekeiről, akiket a szülők képesek mindarra az áldozatra, amely szeretetüknek megfelel; nem is az ép és egészséges gyermekekhez hivlak ezúttal benneteket, akiknek vidám zaja, csengő nevetése a világ legdicsőbb és legédesebb muzsikája; — hanem viszlek benneteket a szegénység és a betegség tanyáira, ahol ez a leglelkientlenebb zsarnokpár a gyermekvilágot lojtogatja. Letörli nedves kezével arca szép színel: ujjával megérintvén szemét, elveszi ragyogását; irtóztató szájalval elfújja örökre kicsi ajakáról a mosolyt.

Akinek a szíve e gondolatokra össze nem lacsarodik, aki még nem látott boldogtalan szülői, ki beteg gyermekek nemcsak segíteni nem, de nem tud szenvedésem csak enyhíteni is; aki nem látott kisdéd koporsót, amelyet szegénységgel szövetkezett betegség ácsolt; aki nem látott tehetetlenül vergődő anyai szívet megszakadni, nem látott gondban kimerült anyát bönlott elmével vagy megrontott erkölccsel; aki a szenvedések szenvedését, a kínok kínját, a gyötrelmek gyötrelmét a nyomorban posztuló gyermek-seregét nem látta: az am zárja el beszédem elű a szívet. De aki Krisztus örökét, a gyermekeket szereti, a maga gyermeke boldogságáért abban hálta, hogy italt, etelt és orvosságot kíván nyújtani az elhagyottak és elesettek ártatlan gyermekeinek: aki be akar menni a boldog szív, a nyugodt elme és a békés lelkiismeret földi paradicsomába: aki

szereti gyermekét, istenét és az álmát, melyben testi és lelki ereje megújul: az jövőn, az tárja ki a szíve kapuját szózatom előtt és áldozzon az oltáron, melyet papokként nemzelünk legszebb, legdicsőbb, legnemesebb asszonyai és legtisztelteméltóbb, legfőnkeltőbb érzésben, gondolatban és cselekedetben legfényesebb férfiai vesznek körül.

Az áldozati tűz meg van gyújtva, a láng ég, füstje égnek száll: hozza el a ki azt a hasáb fát, amelytől a legtisztább, legideálisabb oltár tűze messze világító máglyatűzzé lesz: abban éjjen el ezrek nyomora, százazrek gondja, milliók elhagyottsága.

És a Nemzet szeretete gyermekei iránt, hite önmagában és reménye jövőjében szálljon égre a füsttel, mely az istennek kedves áldozati oszlopként emelkedik a magasba.

A főispán székfoglalója.

(Folytatás).

A főispáni működés második csoportja kívül esik a szorosan vett hivatalos működés keretén. Ez a társadalmi tevékenység. En úgy fogom fel hivatásomat, hogy mert oly nagy súlyt helyezek a közművelődésre és a szociális kérdésekre és mert tudom, hogy a társadalomra is nagy kötelességek hárulnak, hivatali jogkörömön túl is a legnagyobb készséggel állok minden közhasznú ügy rendelkezésére. Nemcsak a lelkesedés a jó és a haladás iránt láptált rajongás készlet erre, hanem a kötelességérzet is. Min-

Amiről a fecskék csevegnek.

Írta: Balázs József.

(Utánnyomás tilos.)

A Balaton partján áll egy halászkunyhó. Közvetlenül mellette van a kikötőhid, ahonnan nyáron kirándulásra indulnak a fűrdővendégek.

A halászkunyhó eresze alatt évek óta él egy fecsképár a szeretettel nevelt magzatait.

Minden évben őszkor eltávoznak és májusban, midőn a Balaton partján nyílik az ibolya, visszajönnek.

Most is hat fiókot nevel a fecsképár s boldogan szemlélik, mily szépen tollasodnak.

Az anya estéknél, ha hosszú fáradalmas munka után betér a fészekbe, mesélni szokott a kicsikéknek. Egyedüli témája az emberi rosszóság és emberi lederség.

Mára különös mesét ígért. Ma kirándulás volt s ilyenkor igen sokat lát s tapasztal az öreg fecske.

Már alkonyodik s a fiókok türelmetlenül csipripelnek anyjuk után. Nem mintha éheznének, hiszen apjuk ma kétszeresen fárad, csak hogy hiányt ne szenvedjenek a kicsikék.

Végre megjön az öreg s nagy bogarat tartva csőrőben berepült a fészekbe.

Miután megosztotta a bogarat, elkezd mesélni: Hallgassatok ide gyermekeim, milyen csapodárok az emberek.

A hajó tele volt kirándulókkal. Elegáns pesti dámák s urak, számtalan külföldi lepte el a féldézetet, hogy gyönyörködjenek a fenséges vidékben.

Egy ideig követtem a hajót: míg végre a kormány-híd felett levő ábróerdőn letelepedtem.

A híd mellett a padon ült egy székhajú elegáns asszony. Meglátszott rajta, hogy gontalan élte van, mert bár negyvenöt körül lehetett, alig volt ránc az arcán. Fülében nagy gyémántbutonok lógtak. Valami gazdag pesti kereskedő neje lehetett. Vele ült nyolc éven leánykaja.

A hajó elindult s mindenkinek arcán boldog mosoly futott végig.

Nemsokára feljött hozzájuk egy siheder, angolos bajuszú fiatal ember s a legbizalmasabb módon melléjük telepedett.

Magához vonta a kis leányt s kedves hangon kérdezte:

Nos hogy tetszik magácskának a Balaton? Nagyon szép vidék, felelé a leány egyedüln: csak egy baj van.

No mi az kis Szőszke? Hogy nincs itt velünk édes atyuskám. Tudja Gyula bácsi oly jó, aranyos ember. Ha este fátadlan hazajön az üzletből, csak anyukával és velem foglalkozik. Mindig velünk. Nélkülünk nem megy sehova. — Édes anyukát is úgy szereti.

Hát nem érzi magát jól?

De igen. Csak tudja Isten anyuka nem olyan, mint odahaza. Nem szeret úgy és igen sokat vagyok egyedül. Pedig megkérte anyukát édes atyuskám, hogy ne hagyjon egyedül, másbol. Bizony szeretném, ha itt volna atyus.

Ugyan ne beszélj oly badarságokat kedves leányom, mondó türelmetlenül az asszony.

Most megszólalt a zene s a kis leány boldogan leszaladt, az asszony és fiatal ember egyedül maradtak.

A fiatal ember közelebb húzódott az asszonyhoz.

Még eltalálja mondani a csacska leánya az apjának. Még lelkiismeretemet is megszólaltatja, ha apját emlegeti, mondja egykedvűen az asszony. A férfi hallgatott, mert nem tudott mit felelni.

Maga is gondolkodni kezdett azon vajjon nem lépte-e át a kellő határt, midőn az asszony bizalmával visszaélt. Még igen fiatal s tapasztalatlan volt.

De csak egy percig tartott az állapot. Gyorsan könnyített lelkiismeretén. Ugy gondolkodott, mint minden férfi. Ha nem adott volna alkalmat, hát... Mindennek az asszony az oka. Ez a gyáva férfi flózófiája.

Végre megszólalt:

Mily kedves táj, mily vonzó a víz tükre. Valóban csak itt lehet igazán szeretni.

Kedves barátom ne kinozza magát üres frásokkal. Viselkedjék komolyan, nem vagyunk egyedül. Mondta majdnem sértő hangon az asszony.

A fiatal ember kissé meghökken s elhallgatott. Furcsán érezte magát.

Alapjában nem értette az asszonyt. Valahányszor társaságban ily hangon szólt, lehurrogta az asszony.

Csak az édes találkák alkalmával törté a frázist. Akkor valósággal győrtörte, kinozta a fiatal embert.

A fiatal ember pedig tört, mert hiszen ő elérte célját...

Azért most sem sértődött meg, hanem csendesen maradt.

Ez sem tetszett az asszonynak s végre azt mondta a fiatal embernek, hagyja magára s küldje fel a kis leányt.

den jótékonyági, közművelődési, közgazdasági, ipari, kereskedelmi vagy egyéb közhasznú intézmény bennem igaz, önzellen és őszintén lelkes támogatásra talal. Állásom súlyával, tekintélyével, egyéniségem minden erejével, erkölcsileg és anyagilag lépek azok sorába, akik a jó és hasznos ügyek szolgálatára vállalkoznak. Emellett elsőrendű kötelességemnek ismerem azt, hogy nemcsak intézményekkel, hanem egyekkel is támogatásak. Bárki, még a legegyszerűbb ember is, bátran eljehet hozzám. Lelki örömöm és győgyörűségem telik abban, ha valakin segíthetek. A kötelességérzet is ezt parancsolja. A főispáni méltóság nem az enyém, én csak szerény képviselője vagyok. A főispáni méltóság a közé, a népé; mindenkinek joga van ahhoz, hogy ezen méltóság útján, ezen méltóság hatás és jogkörénél fogva, továbbá befolyásának, súlyának és tekintélyének segítségével jogos kívánalmi és méltányos kérélmii kielégítést nyerjenek.

A főispáni működés harmadik csoportja a politikai funkció. A főispán a kormány bizalmából nyeri el állását s így a kormány politikájának és kormányzati irányának képviselője. Köteles őszintességgel jelentem ki, hogy őszinte, tántoríthatlan híve vagyok a varmegye nagy szülőte Deák Ferenc által, megteremtett komoly és törvényes alapokon nyugvó 67-es politikai irányzatnak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a más nemzeti irányú politikai pártokat és elveket kellőleg nem értékelém. Sőt ellenkezőleg, minden magyar nemzeti irányú politikai céll őszintén, hazafias magyar érzeltem egész erejével biztatelek. Az én politikai meggyőződéseim alapja a tiszta magyar hazaszeretet, amely csak egy törekvést ismer: megteremteti a nagy boldog Magyarországot, visszaállítani az ősi magyar haza lenyét, súlyát és tekintélyét. Ezt a szent célt az összes magyar nemzeti irányú pártok közös éljának tekintem, ismerem és vallom. Csak a cél elérésére szolgáló eszközök megválogatásában különbözőhetünk és különbözünk. Azok közé tartozom, a kik a fenálló erőviszonyokra, a szomszédos másik állammal való szövetséges kapcsolat fenntartására és a jelenlegi külpolitikai hely-

zetre való tekintetből a békés, talán lassabb, de annál biztosabb haladás megvalósítására törekcszenek. Nem a nagy magyar nemzeti eszme megtagadása ez, hanem az erők gyűjtése. Alkalmazkodás ahhoz a módszerhez, melyet a varmegye világtörténelmi nagy szülőte: Deák Ferenc célra vezetőbbnek és alkalmasabbnak látott Magyarország jövőendő sorsának alapítására. De akkor, amidőn a velem ellentétes politikai hityvallásokat tisztelem, a békés megértésre törekcszem, csakis a tárgyilagoss meggyőződés fegyvereit használok. Főispáni jogköröm gyakorlatában és kifejtendő társadalmi tevékenységemben politikai tekintetet nem ismerek, mert ha a közügyekkel való foglalkozás alkalmasnak látszik a hazaszeretet ápolására, a politikának minden életviszonyban való alkalmazása megakasztja a társadalomnak, annak az egységese magyar társadalomnak fejlődését. Amint én ezen szilárd elhatározásomhoz ragaszkodom, épen úgy kérem, törekedjek mindenki arra, hogy a közügyek és a szükséges társadalmi mozgalmak köréből a politikát kiszűböljük ki. Annyi fontos teendő vár reánk kulturális, közgazdasági és szociális téren, hogy politikai gyűlölködéssel erőnk szétforgácsolása valósággal bűnös könnyelműség. Egyetértéssel, kölcsönös megértéssel, bizalommal és szent hazánk iránt érzelt őszinte szeretettel dolgozzunk, fáradjunk, hogy méltók lehessünk őseink évszázados véres küzdelmeire és az utókori halájjára!

(Vége.)

Nyílt levél a kórház ügyében.

Szívesen közöljük a következő, előkelő helyről vett sorokat: »Ama kérdések között, melyek Csáktornya és Muraköz közönségét évek óta foglalkoztatják, s amelynek megvalósítása érdekében nemcsak Csáktornya közönségének, de a muraközi társadalomnak áldozatkészsége is oly szépen megnyilvánult, egyik legfontosabbika: egy közkórháznak létesítése.

Misem bizonyítja jobban elmaradottságunkat, mint az, hogy közel százezer lényki lakosság, különleges földrajzi és etnografiai viszonyok között élő munkás lakosság, ha kórházat kénytelen igénybe venni, a szomszédos Horvátországba, Stiriába vagy a vas megyei Muraszombatba kénytelen betegeit szállítani, hogy kórházi ápolásban részesülhessenek.

Holtott Muraköz lakossága az országos betegápolási pótadó címén óriási összegeket fizet évente, amiért cserébe — ha a trachoma elleni védekezéstől eltekintünk — nem kap jóformán semmit.

Ugy ennek, mint sok egyébnek oka elhanyagoltságunk az államhatalom részéről, amely ismét részben arra is vezethető vissza, hogy a varmegye szeme ritkán pillant reánk.

Itt volna az ideje, hogy a mértékadó tényezők figyelmét nemcsak magunkra irányítsuk, de erőlyesen követeljük, hogy Muraköz, ez igazán fontos országrész érdekei is támogatást nyerjenek az állam részéről. Másutt az állam épít közkórházakat, vagy azok létesítését állandó évi járulékkal mozditja elő, így hát mi is az előmondott okoknál fogva méltán igényt tarthatunk hasonló elbánásra.

A megye új főispánt kapott, az ő figyelmét kell első sorban felhívni. Neki s Muraköz országgyűlései képviselőinek lesz kötelességük a kórház dolgát mielőbb dűlőre juttatni.

A húsdrágaság.

A hallatlan árak, amelyek a megélhetést maidegm lehetetlenné teszik, mindenféle nagy elégedetlenséget okoznak. Pedig sehol sincs több ok, mint épen nálunk, ahol határ-széli fekvésünknel fogva, a megélhetés nehézségeit kétszeresen érezzük.

Pedig a kivétel áremelkedését a termelők s közvetítők lelkeltensége is teletzi, mely az árak megállapításában egyik másik tekintetben már-már az uzsora jellegét ölti. A piacon alig lehet valamit vásárolni. De mindent betelöz a mézszárosok kartelszerű eljárása, akik hallatlanul visszaélnék az itteni közönség túrelmével, mondhatni közömbösségével.

Látjuk az olcsó marhaárakat. Nap-nap után tapasztaljuk, mily alacsony árak mellett vásárolják be a mézszárosok a piacon az őz marhát, disznót stb. A hús ára azonban nem száll le. Ugy fizetjük a húst, ahogy a legdrágább időben fizettük. Persze, ha tavasszal esetleg a marha ára megint emelkedik, ismét csak felszökik a hús ára is. S ezt egész természetesnek találják. Pedig leszállítani sosem szállítják le, ha még oly olcsók is az árak.

Lehetetlen, hogy ezt a társadalom tovább tűrje. Módot kell találni rá, hogy a hús ára leszálljon. A város előljárósága is közbevetelhetné magát a társadalom megkülönböztetésére valamit.

Tömörűlni kell s ezzel a mézszárosok kényszeríteni, hogy a húst olcsóbban adják. Ha a budapestiek a csáktornyai húst, melyet innen oda szállítanak, olcsóbban ehetik a a fölmerülő költségek dacára, mint mi, miért ne kaphatnák mi is azt olcsóbban?

Agresszív fellépés tűrhetőbbé teheti a helyzetet s ezzel különösen a tisztviselőkön lenne segítve, akik megállapított fizetésük mellett a folytonosan emelkedő drágaság ellenében semmiféle kárpótlásban nem részesülnek, tehát csakis úymódon védekezhetnek.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **A főispán Nagykanizsán.** Balás Béa dr. a varmegye főispánja, hogy kormányzó feladatát minél jobban és körültekintetőbben teljesíthesse, feladatának tekintii a varmegyével meg is ismerkedni. Ezért a varmegyében körülfut már meg is kezdte. Első kiszállása Nagykanizsára történt kedden. Nagykanizsa nagy lényvel fogadta az új főispánt. A fogadtatás lezajlása után d. u. a küldöttegeket fogadta a főispán. Este bankett volt, melyen számos toaszl hangzott el. A főispán szerdán is Nagykanizsán tartózkodott. Ekkor a főpolgármester társaságában látogatásokat tett. A főispán aznap délután Zalaegerszegrre visszautazott.

— **Athelyezés.** Ruzswurm Kálmán ellenőr, máv képviselő, az igazgatóság pénzügyi fősztályába helyeztetett át Budapestre. Helyére Malatinszky István ellenőr helyeztetett át máv képviselői minőségben Páparól.

— **Meggyűlés.** Zala varmegye törvényhatósága kedden közgyűlést tart, melynek tárgysorozatában a következő ügyek foglalnak helyet: Kún István alsólvendvai lakos, gyógyszerész és társai kérvénye Stridóváron önálló gyógyszeriar felállítására iránt; Mihácz János alsólvendborui kőrgyész kérvénye járási őrnöki minőségben ettöltött szolgálati idejének a nyugdíj alapjául beszámítható szolgálati éveivel leendő beszámítása iránt; Novák Antal és társai felebbezése Törökudvar képviselőtestületének a közs. számadatok

A fiatal ember engedelmeskedett s bocszúdul, csak azt mondta az asszony, holnap este 10 órákor fent.

Az asszony bár sűrűn találkozott a fiatal emberrel, a házán igen sok pesti ismerőse volt, nem akart feltűnést kelteni. Ravasz önző volt, ki a fiatal emberben csak a biztos szeretőt nézte, kivel minden baj nélkül kielégíthette vágyait. De külömben restete, ha a nálánál sokkal fiatalabb ember idegen társaságban vele bizalmasodkodik.

Az asszony ismerősei közé ment s a fiatal ember, mint egy jól idomított kutya, távol tartotta magát. Csak olykor kereste fel az asszonyt...

Es itt elhallgatott a fecske, majd folytatta: Lássátok, ilyenek az emberek. Bármilyen jó soruk van, ha alkalom nyílik, rosszak. Mindenfélte szertartással és ceremóniával egymáshoz kötik a férjét a feleséghez, de ez igen laza kapocs s széjjel-török a legkisebb nyomás alatt.

Mi fecskek, ha bennünket egyszer összehoz az őszön s lészek rakunk, csak egy gondunk van, hogy miképen neveljük fiókjainkat. Bár tudjuk, hogy ha felnőttek és kirepültök, hogy magukat is lészek rakjatos, talán meg sem ismeritek születteket.

De míg a fészeken éltek és nőttek, addig csak egy gondunk van, hogy benneteket felneveljünk. — S ha megjön a tavasz, a szerelem hónapja, újra költünk és egyforma szeretettel neveljük fiainkat. Mert a mi szeretetünk édes kicsikém a természetfől adott őszön, mely a viszonyok alatt nem változik, hanem igaz érzelem.

Azért adjatok hálát a Teremtőnek, hogy nem vagytok emberek...

A fecskefőkök helyeslőleg csiripejték s boldogan simulak anyjukhoz.

felülvizsgálata tárgyában hozott határozata ellen; Drávafürednek a közs. iskolánál a róm. kath. hitoktatás tisztfelelőjének megállapítása s a tanítói állás szervezése tárgyában hozott határozata; Hodosány képviselőtestületének ingallan eladása tárgyában hozott határozata; dr. Ságváry Jenő perlaki löszolajbányáról kérvényre szabadságidő engedélyezése iránt; Drávafüred, Ujudvar, Drávacsány, Csáktornya községek vármegyei és közs. pótladó törlési ügye; Drávavásárhely képviselőtestületének ingallan vásárlása. Stridóvár képviselőtestületének ingallan eladása s Drávavásárhely képviselőtestületének az adóbehajtási illeték hováfodítása tárgyában hozott határozata.

— **Iskolaszánatórium a tengerparton.** A Delmagyarországi Magyar Köznevelődési Egyesület a magyar tengerparton: Crikvenicei iskolaszánatóriumot és üdülőházat létesített, amelyben oly feltöltésben egyáltalán nem szenvedő, gyöngkékű, lábadozó, gyöngfejlődésű leány és fiatalulók nyerne csekély díjért külön ellátást és legmondosabb felügyeletet, akik tisztán a klíma és a tenger állandó hosszabb használata által teljesen visszanyerik az egészségüket és megmentenek az élet számára. Az üdülőház ennél fogva állandóan nyitva tartatik és a növekedéket vegezhetik tanulmányaikat is a D. M. K. E. iskolaszánatóriumában és az év végen a szomszédos fiúmei áll. iskolában tesznek vizsgálatot. Nyáron minden hely be van töltve az üdülőházban annyira, hogy a D. M. K. E. gyönyörű két emeletes épületében tanárnők felügyelet alatt a lányok nyerne ellátást, a fiúk számára pedig mindig külön villát kénytelen bérelni a kulturgyesület. Telen azonban annyi hely van a D. M. K. E.-ben, hogy minden év szeptember havától június haváig, üdülő felnőttek és családokat is felvesz a D. M. K. E. csekély díjért gyönyörű szobákat és külön ellátást ad. Az iskolaszánatóriumban és üdülőházban való felvételt a D. M. K. E. főtitkari hivatalához (Budapest, István-ut 81.) lehet bármikor fordulni.

— **Uj iskola.** A felsőpusztai új iskola vegre-valahára meglesz. Sok évi utánjárásra a miniszter kimondta, hogy Felsőpusztafán, amennyiben az iskola arra elhelyezhető lesz, 1912. szeptemberre állami iskolát nyit. Ez annyit jelent, ha Pusztafa az iskolát felépíti, szeptemberben a tanítások ott megkezdődnek. Ahogy ismerjük az eddig lefolytatott tárgyalások eredményét s az ügyek mai állását, a kivitelnek mi sem áll útjában. Szükséges azonban az érdeklődés fenntartása, nehogy a sok formálta-ba az iskola építkezési ügye belefutjon s az iskola meguyitása ismét késedelmet szenvedjen.

— **A tyuk kaparta ki.** Ezt mondhatnók arról a lopásról, melyet Vugrinec János muragárdonyi lakos Leitner Adolf akkor muragárdonyi, most zalaujvári kocsmáros kárára még 1908-ban elkövetelt. Megkerült ugyanis az 52 literes boros hordó, mely után 3 éven át nyomoztak. Vugrinec Jánost a kir. járásbírósnak feljelentették.

— **A bánfhegyi gyilkosság.** Irtek mult héten, hogy a Szelenze szomszédságában lévő Bánfhegyen Szternát József gyanus körülmények közt meghalt. A közvélemény öngyilkosságot állapított meg, de a jelek Jureczky Iván kir. ügyész arra indították, hogy Szternát feleségét és sógorát letartóztassa s a vizsgálatot új irányba terelje, mert az orvosok is kizárták tartották az öngyilkosság esetét. A megindított pótvizsgálat azonban igazolta az öngyilkosságot, mert minden körülmény amellet szól, hogy Szternát József

magá vetett véget életének. Miután azonban az öngyilkosság végrehajtása a maga borzalmasságánál fogva unikum a maga nemében, mert szinte érthetetlen, hogy egyvalaki hogy tud 7 halálos kimenetelű sebet ejeni önmagán — a kir. ügyész az eset iratait fel fogja terjeszteni az igazságügyi orvosi tanácshoz, hogy az öngyilkos koponyáját tanulmányozás végett preparálják. Ebben az esetben szegény Szternátot — kinek saját bevallása szerint élete valóságos pokol volt — exhumálni fogják. Ezzel a rejtelmes eset akit lezárták s a gyanúsítottakat szabadon bocsátották.

— **Leletlen lelkipásztor.** Muraszentmáriáról közlik velünk, hogy ott folyó hó 1-én Kranyecz Józsefné szül. Zadravec Ágostának gyermeke született. Katolikus szokás szerint a keresztanya a kisdédelt megkeresztelés végett a templomba vitte. Csirkvencsics Ede plébános azonban azon a címen, hogy a szülőket hivenek nem tartja, a keresztanyát az ártatlan kis gyermekkel együtt a templomból kiutasította. A keresztanya kénytelen volt a gyermeket zord havas-ésőben a muravidi plébánoshoz vinni megkeresztelés végett. A gyermek élete ennek következtében valóságos állapotban van, de a plébános lelkiismerete meg nyugodt. Illetékes helyen a leletlen plébános ellen a feljelentés megtétele.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps comp. (Horgony Pain-Expeller)** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúszl. stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölés mindig fájdalomcsillapító hatást idézik elő; sőt járványkórál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen külön háziszér jó eredménnyel alkalmazható bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: Á K — 80, K 140 és K 2. — a legtöbb gyógyszerháznál kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimenttel (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a »Horgony« védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyaivideki Gazdakör 1. hó 17-én délután fél 4 órakor tartja Csáktornyan a város háza tanácstermében rendes évi közgyűlést, melyre a tagok minél számosab megjelenését kéri az elnökség. A közgyűlésen gazdasági előadások szervezése, szaklap terjesztése, gazdasági gépek kiosztása és tenyészállatok díjazása tárgyalatnak.

— **Keszthely nagyközségben** december 21-én karacsónyeltől csütörtökre állat és kirakó vásár tartatik.

— **Tolvaj cigányok.** Hajdinyák Katalin és anyja Temsics Mária zalaujvári cigányok ismét hurokra kerültek lopásért. Ez alkalommal azért tartóztatták le őket, mert a csáktornyai vasúti állomáson Laboret János budincsi horvátországi lakos kabátja zsebéből 1970 K-t elloptak.

— **Verekedő suhancok.** Pergár János és Kovács János drávavásárhelyi legények jó pipák lehetnek. Minduntalan ott vannak, ahol a husángnak van igaza. Mult héten is összeszeakadtak Krizsán József ugyanottani jópajzsokkal, akik alaposan elláttak, amiért, mert rajta eközben testi sértést is ejtettek, őket fel is jelentették. De nemcsak ez az eset van rovásukon. Nem régen parázs verekedés folyt le Drávavásárhely egyik utcájában, melyben ugyancsak a fenti két suhanc szerepelt. Most azonban kívülük mások is hősködtek, mert ott voltak még Kovács Ferenc, Lencz József Leszár Lajos is, akik a verekedésben szintén résztvettek. A verekedésben nemcsak

a pusztá ököl játszott szerepet, de abba zsebkés, vasdarab és husáng is szóltott bele. A verekedők kihallgattatván, beismerték a rendezavarást s az ezzel kapcsolatos verekedést, de már arra kaphatók nem voltak, hogy a büzvádi eljárás megindítása céljából testi sérüléseikről orvosi látleletet is szerezzenek be.

— **Ujoncász.** A csáktornyai járás sorozóbizottsága elé jövő tavasszal az első korosztályból 450, a másodikból 257, a harmadikból 225 állításköteles állítatik. Ehhez még 20 idegen illetőségű védköteles jön Ha ebből a körülből 100-ra rugó távolmaradót leszámítjuk, összesen 832 kerül a jövő évben katonamérték alá.

— **Orvtamadás.** Tisics Márton, Moltesz Antal s a két Moltesz Ferenc boltornyai lakosokat a kir. ügyészségnek feljelentették, mert okt. 25-én este lelé Kovács János felsőkirályfalvi vadórt a Zsedény határában lévő erdőben megtámadták s véresre verték. Sülyosbíttja tették, hogy a vadór kétségű vadászfegyverét is a föltényekkel együtt elvették. A kárt 32 K-ra becsülik.

— **A megyei telefonhálózat kibővítése.** A Zalaegerszeg-csáktornyai járási telefonhálózat, mely a zalaegerszegi, novai, alsófényvári és csáktornyai járási székhelyeket összeköti, már a mult évben a forgalomnak átadott. A folyó évben a Csáktornya-nagykanizsai összekötéssel fog Perlak és Letenye központokkal kiépülni.

— **Változások a postai csomagok kezelésében.** Miniszteri rendeletre december 1-től oly csomagok, melyek 100 K-nál nagyobb értéknyilvánítással adatnak postára, kézi (azaz értékes) csomagokként fognak kezeltetni. Ugyaníly kezelés alá esnek az arany, ezüsttárgyakat, zsebrókat vagy ékszereket tartalmazó egyéb csomagok is. Az ily csomagoknak úgy kell göngyöltve lenniük, hogy tartalmukhoz a burkolat és pecsétek megsértése nélkül hozzá férni ne lehessen. Ezért faladába, viaszos vászonba vagy vászonnal körülburkolt dobozba csomagolandók s zsineggel körülkötendőek. A cim mindig magára a burkolatra irandó. Az ily kézicsomagokhoz külön szállítólevél állítandó ki, vagyis 2 vagy 3 darabot egy közös szállítólevél mellett feladani nem lehet.

Nyilvános közönet.

Forrón szeretettel, illetve apám elhunytá alkalmával, mindenfelől jövő részvét a súlyos csapástól megtört lelkünknek némi vigaszt adott.

Külön-külön nem köszönhetjük ezt meg. Fogadják tehát mindannyian — úgy egyesek mint testületek — kik a megboldogult iránti szeretetüknek és tisztelőjüknek bármí úton kifejezést adtak, a tömetesen megjelentek, hálás köszönetöket.

Csáktornya, 1911. december 9.

Öz. dr. Schwarz Albertné
dr. Schwarz Vilmos.

Nyilttér.

Értesitem ügyfeleimet és ismerőseimet, hogy perlaki ügyvédi irodámat

**Nagykanizsára Rozgonyi-utca
10 szám alatti házamba**

(volt polgármesteri lakás, a Szarvas szálloda közelében) helyeztem át, hol azt dr. Gartner Antal ügyvéd, volt nagykanizsai kir. törvénytészi jegyző ural társulva tovább folytatom.

Dr. Tamás János
ügyvéd.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznanne pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna očna je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert let . . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznanne se poleg pogodbe i fai računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Zbujeno vréme.

Pred nekojemi meseci su takovi glasi nastali po Europi, da svi ljudi, svi orsagi vu najlepšim miru živiju. Ravno ondaj smo ober puškinoga praha taucali, jedna mala iskra je falila, da je tē prah nē eksploderal i nas vu zrak hitil. To je ono mirno vréme bilo, kakvu po leti pred velikim vihru nastane, da niti jeden list se nē gene samo zato, da vu drugi minuti nas stēm vekšo zlo čeka. Takov tajni mir je bil med francuzom, preizom i med angliancom. Od ovih najjaksi orsagov to moramo znati, da svaki se trsi skim više tudjega imanja posvojiti. Takvo tudje imanje je vu Afriki Marokko zvani orsag. Preiz se bori za ovu mestu sa Francuzom. Poleg ovoga tudjega imanja su se već tak dalko poštricali, da svako minutu je bilo moći čekati strahoviten boj na suhom i na morju. Vu ovi veliki sili i svadji je anglianec podigel svoju rēč i s celom jakostjom je počel francuze podpirati. Tak je upeta štrunja bila med njimi, da samo jeden las je falil, da je nē čela Europa vu plamnu nastala. Anglianec je već zapoved dal marinerom, da ako okoli anglianskoga zaderbišciju preizske ladje, odmah je naj potopiju. Bog nas je občuval od ovoga velikoga zla, jerbo preizske ladje su ovu vréme drugdig se skrivale i tak nēsu anglianci se zisli znjimi. Minul se nas taj žuhki pehar. Zato velim i nas, jerbo neima orsaga vu Europi, koj vu ovim strašnim

boju nebi bil ili na ovi, ili na oni stranki vojuval.

Razmi se, da Austrija i Magjarska poleg negdašnjoga kontrakta bi morala preizu na pomoć biti. Ravno dostaj zla bi nas bilo dopalo. Začnju minutu, da je već Europe mir na lasu visel, su se s dobra naravnali. Tak je zaspal ov strahoviten boj na kratko vréme.

Mi smo već dosta krvi prelejali i denes je puno više vrédna naša krv, kak ludske bedastoći. Već ovak i onak komaj nosimo one stroške, koje soldačija zahtēva odnas. Jedno novu cirkvu, gde bi Boga hvatili i dičili, neimam obćim napraviti, ali milijne i milijne na nove štuke moramvu zmociti.

Ravnu smo nē potrebnī, da našu kožu drugi tržiju. Mi neimamo zvišešoga peneze, vnoغو lrpimu i već boja. Nam je mir pot-rēben, da si moremvu vu miru decu odhraniti, poslje i polje obdelavati.

Vidi se stoga, kak se more mir hitro prehititi. Kak je med ovimi pogodba nastala, već je taljan nē mogel vu svoji koži ostati i vudril je znenada na turćina. Nije predi se zmisil, da jako lahko vu takovu drēvu zasēče sekiru, da ju nebude mogel tak hitro vun potēči. Sad da je već na jezere ljudstva sgubil i milijne i milijne pot-rošil (svaki dan ga pet milijun lire košta) i stēm sebi nikakvi hasen nē napravil, vezda bi rad i druge natral vu bōj Samu da su tu vekši flitci, koji su mu prekrizili njegovu želju i stēm zabranili Europanski mir.

Opet javiju novine, da taljani neći-

murni koleju ljudi vu Tripolisu. Presilili su jednoga starca i njegovu ženu, da su poleg morali biti kad su njim jednoga sina na smrt zmućili. Taljani su na spital strēlali i zrakova više bombe hitili dol, tak da se je čudaj betežnikov potuklo. Memhie zvanoga mesta su stanovniki doli položili oružje pak itak su je sve poklali. Malo decu i žene skupa svežuju i tak njim šinjake zarēžuju, kak telićom. To sve officeri zapovēdaju. Bog njim vre naplati.

Vu Aziji rusi oćeju vu Perziju v drti i tak za kratko vréme i odonut budemu lēpe glase ćuli.

Vu Kini su buntovniki spuntali puka i do denes je već strahovite krvi preljhane. Kralj, koj je sad komaj par lēt star, moral je pobeći.

Takov mir hodi denes po svētu.

Posvetilišće.

Lēpo su svetkuvali vu Kristófalva občini ovoga meseca 3-ga dana, tojest denes tjeden. Veselo nam je, da se išće najde vu našim lēpim Medjimurju človek, koj mesto krčme zmisli se na svemogućnoga Boga, alduje njemu i na njegove slike. Tak je alduval naš pošten prijatelj Mikulai Jozef iz Kristófalva občine plemeniti poglavar, kada je s poštenim putom preskrbljene peneze nē potepel, nego je alduval na jeden lēpi kamenati kriz, kojega je vu občini na svoje stroške dal na čast Božju postaviti. Vu ovi mali občini, gde je samo šestdeset stanovni-

Kak je vrag dobro dielo načinił.

»Pred svakom kućom leži kamen, ako nije veliki onda je mali.« Tak veli prirječje, koje je vu moglo pretezi i na kuću Xaveriusa Bašneca iz Goričana, samo taj kamen nije ležal vni pred kućom, jer ga i onako pred onim svietskim goričanskim blatom u kojem bi kak bubreg u loju počival, nebi bilo videti, već je taj kamen bil baš untri u kući, u spodobi krešćeće Bašneceve žene Bare. Xaverius je najme pri iskanju zaručnice manje gledal na srdce i čud svoje buduće žene, kak na njezine novce, koje će dobiti za miraz, pak je anda dobil miesto umiljatog angela svadljivu copnicu, a kroz to se je onda u svojem hizonu zakonu nastanil, miesto u vrtu s ouzicami, u polju punom štričaka. Xaverius je inače bil miroljubivi i triezni muž, koj je najmanje svadje i prepirke trpel; ali kad klopotañe njegove žene nikak nije hotelo prestati, onda ga je ipak obišlo, te je u svojoj razjarenosti onda znal zgubiti zlatu vagu, kojom je svoje rieči vagal. Konac onda takovih zakonskih grmljavinah, koje su sve gustije i gustije nastajale, je bil, da si je klafrajućoj ženi znal doviknuti: »Da bi te samo hotel jeden krat vrag odnesti!«

— Ali vraga čoviek neka nikada na stieny nemala, — tak veli prirječje — jer onda dojde i — Pak i tu je došel i to u spodobu dimnjacara Sadjea iz Preloga.

Bilo je to na Imbrijuvo. Sadje je u Goričanu svoju službu obavljaj, pak je dielo samo na pol dogotovil. Jer, pošto se je baš i on sam Imbra zval, dokončal je prije dovršenog posla svoju službu. Sadje je uvijek, kad je u Goričane došel, imal svoj stalni kvartir kod krčmara Ballya, gde je navadno i jel. Svoj pako dāušnji imendan je ob-sluzavao dole pri krčmaru Medvaru, gde je baš svoj posel danas pretgnul i onda zato, jer se je slučajno i krčmar Imbra zval, koj je onog dana sebe i svoje goste bezplatno pogostil. Svečanost je bila temeljito obavljena, tak, da je svaki Imbrek po dva Imbreke videl iz jednoga. Kada je črnjak Sadje pošle polnoći svojega navadnoga kvartira onda poškal, držal je vuticu, po kojoj je gore proti Ballyu išel za dimnjak, pak se je strugal po zidovih kućah, sad desno sad lievo te je u svih kućah ostavil znamenje svoje uniforme. Do Ballya došavši, pokući na vratih, koja su u to doba već zatvorena bila, tak čvrsto, kak da bi moral jednu peč porušiti. Krčmar, koj je već davna u perju ležal, krakne srdito kroz prozor, kaj se je

pripetilo i kaj tko hoće tak kasno. Odgovor je bil: »Od—odpri Bal—bal—bally, ja—a—sem Sa—a—d—dje.«

»Tak, ti si, ti crnjak?« — glasilo je iz nutra — »pak kak mi se čini si pijan kak bota. Ja sad više do jutra nikomu neodpiram. Samo idi pak izpavaj tvojeja »tulera« tam, gde si ga kupil!«

Bally zatrupi obloka a Sadjeu nije drugo preostalo nego se opet natrag povrnuti k Medvaru. Ali tu više nije bilo svu-etto i poleg svega njegovoga ruženja na vratih i na oblokkih, nije mu nitko odpri. Medvar je ravnič još bil budan, ali se za Sadjeovo ruženje nije baš nikaj brinul, već je u postelji ležeć mrmal po tiho: »Črnjak spada k Ballyu, gde je uvijek na kvartiru i na košti, — on samo neka onde pusti svojega »tampusa« izkaditi!« — tim se obrne k stieni i ostane mirno ležeć.

Sad je domovina došla u stisku. Naš dimnjacar promišljava simo, promišljava tamo, kako bi se tomu sad dalo pomoći. Em da nije bil pun kak vinska brenka, onda bi lahko bilo, jer od Goričana pak do Preloga je kojih šest kilometrah puta, a to je za trieznoga človeka igraća prejtli, ali za onak csak ugyan djoknutoga to nije šala, pak onda kad putem još ktomu nema ku-

ostavil Vulkapordanj staciona, gde bi morali on dolistati. Bauer je doli skočil iz cuga, ali tak nesretno, da je pod kotače došel, koji su mu obedve noge odrezali. S prvim cugom su ga u Sopron u špital odnesli, gde su ga amputerali. Bauer je november 27-ga dana u jutro umrl.

— Balaža su na smrt odsudili. Temešvarski sudbeni stol je november 24-ga dana na smrt odsudil Balaž Istvana, koj je letos vu Temešvaru Löwinger Ferenc vura vremoril. Balaža budu obesili. Ov clovek je svojega greha do zadnje dneve zatajil, a november 24-ga mirno je poslušal suda. Balaž Istvan se je november 23-ga dana odvečer spovedal. Pugell Janos temešvarski svećenik od sv. Franja reda je bil pri njemu skorom od jedne vure dugo Balaž je on dan celo noć ne mogel spaći, tak, da su mu bróma morali dati, i samo je tak mogel okoli jutra zaspati. November 24-ga dana u jutro ob 10-vuri je Viragh Béla predsednik razpravu odprel. Pital je Balaža, jeli ima neka za povedati. — S čisto dušnosuznaujem morem reći, ja sem ne krivec. Drugo nemrem reći. Ja sem ne Löwinger Ferencov krvnik. — odgovoril je B. I. z. Dok su se prisežniki dogovarali, Balažov branitelj je knjemu išel i pital ga je: — Zakaj se smeješ? Balaž je to rekel: — Prosim, ja sem čisto mirni, ali sem imal jedno hudo senju, s paprišom i mačkom sem senjal. Papriš je jaki a mačka pak je folišna. Dakle ovo to znamenova, da bude sud jaki i folišni. Kada su mu na znanje dali, da je na galge odsudjen, s mirnom srdcom je toga suda prijel. Samo jednu reč je rekel, to: — Budem apeleral! Kada su Balaža vu tamošnj nazaj odnesli, prvič ga je njegva mati pohodila. Plakajuć ga je ogrčila i tuklo rekla: — Budi sinek moj jaki, gospodin Bog te bude vre pomagat. Poflam su gai njegva rodbina poiskali i batrivši su krvnika. Tak se čuje, da Balaž ne bude milost dobil, nego Bali Mihaly bude z njim svedil.

— Ogenj vu Bosniji. Vu Bosniji, vu Visoko varašu je vu minućem mesecu veliki ogenj pustosl. Više kak četiristo hiže su zgorele. Zgorelo je nadalje jedna turska

Na tu kriku je i Xaverius, njezin muž došel iz kuće, te se je vrlo preplašil, kad je vani pred vratu videl si ženu, kakli mrtvu u omiljavici ležati; ali kad mu je dinjovčar Sadje celu stvar polanko razložil, nije mogel drugo, nego groholom se nasmejati, a onda si ženu, koju su susede već polievavjem vode zbudile, liepo za ruku u kuću odpeljati.

Kruh se onog dana nije pekeli. Žena Bara se je morala u postelj leći, jer ju je popala zimica, pak je u vrućini pod jednomo fantazirala, da se s vragom jaše, koj ju hoće odnesti, dok nije Xaverov prijatelj, stari Dvorščak zapregnul pod koleš, te iz Preloga dopeljal izvrstnoga staroga gospodina liečnika doktora Babica, koj je svojom liečničkom znanostju poremećenu Baru opet u pravu kolotečinu dopeljal.

Kad je poslie nekoliko dni posve ozdravela, videla se je na njoj znatna promi-ena. Ona više nije bila ona prvašnja svadljiva coprnica, već se je preokrenula u umiljatog angela, te je liepo i mirno živela sa svojim i onako miroljubivim mužem Xaverom, pak ako nisu umrli, živu još danas.

Em. Kollay.

ćirka i jedna mužulmaška škola. Jedna mohamedanska žena je vu plamnu zgorela, a više pak su težke goreće rane trpele. Kvar je po priliki jeden milijun korun. Ogenj je iz nepozornosti nastal.

— Pronevjereni činovnik. Špitz Šalamon kečkemetski činovnik je osemjezer korune pronevjeril i skočil. Pronevjerenik je prama Budapešt išel. Detektivi su Špitz na banhofu vlovili, sve peneze su pri njemu našli. Zaprli su ga.

— Stari samoubojnik. Monier Jožef dvorski knjigovežar je vu Bukareštu samoubojnik postal. Već je zdavnja težko bolestan bil, i zato si je odhitil života svojega. Na njegovim stanu na najši se je goriobesil. Monier je stodevetnajst let star bil.

— Zgoreta fabrika. November 24-ga dana odvečer ob 10 vuri se je vu Nagjickinda varašu od Schaf bratja stérkafabrika vužgala i na čistoma zgorela. Kvar je 350 jezer korun. Fabrika je bila osjeguravana.

— Doli su vpićili redarstvenika. Vu Seksardu (Tolnavarmegjija) su pred varmegjioskim muzeumu Čeh Janoš varaškoga redara nepoznati činaci po svetlijim danu vpićili. Redarove rane su pogibeljne, napadajuće sada išće žandarstvo.

— Pogubani milijunaš. Vu Newyorku (Amerika) su november 24-ga dana pogubili Beattifet zvanoga milijunaša, koj je svoju suprugu vmoril. Beattifet je svojega čina ne tajil i mirno se je vu munjevit stol sedel. Nikve muke je ne trpel, za kratkoma je mrtvi postal.

— Obćeskupština. »Csakornja Okolični gospodarstvenokrug« tekućeg meseca 17-ga dana nosle podne ob pol 4-ti vuri drži svoju redovitu godišnju obćeskupštinu na Csakornja, vu varaškoj hiži, na koju se član od strani predsjedništva pozivaju. Na skupštini se budu razpravljali: kak bi moći bilo gospodarstvene predavanje urediti, strukovoga lista razširiti, gospodarstvene stroje rezdeliti i plodneživine nadariti?

— Priestolonasljednik na Pustaseru. Ferenc Ferdinand priestolonasljednik je tekućeg meseca 4-ga dana u jutro na Pustaser došel, kom je na Palavicini Šandor grofa pozivanje na vadasiju išel. Vadasija je dva dane trajala.

— Smrt na večerji. Vu Segedu je socialdemokratna stranika vu minućem nedelju odvečer večerju držala. Na večerji je Farago Nandorica, od jednoga tamošnjega težaka žena napitnicu držala i med tēm je smrtno skupa opala. Srćna uzma je nju zaklala.

— Obitelja je skončal. Jeden Riste zvani bugarski seljak je vu Saridje (Bulgaria) obćini svoju ženu, dvoje dēce, svojega tēsta i još jednu stranjsku ženu na smrt vpićil. Krvnik je onda skočil, ali turski oblasti su ga već vlovili.

— Zaklal je svojega otca. Na Tarcalu je Andraš Janoš jako bogati poljodelavec već zdavnja ne dobro živel s svojom ženom. Vu minućem tjednu su se ovi čenilbeni pari na novoma posvadili tak, da je muž svoju ženu zbil. Andrašiov odrasćeni sin, mlajši Andraš Šandor je ne mogel to gledati, kaj otec dela s materjom. December 3-ga dana, kada je otec mati buhal, sin je na otca jurisal i iz revolvera dvapot na njega strehl. Andraš Janoš je odmah umrl. Krvnoga sina su zandari vlovili, i njega vu ujhelsku tamnicu odegnali. Ali i mati su vlovili, jer je sumnja, da je ona nagovarjala sina na ovo krvoločnost.

— Eksplođeranje na banhofu. Vu

Lissabonu (Portugalia) tekućeg meseca 4-ga dana na tamošnjim banhofu se je od jednoga lokomotiva kotel eksplođerul. Četirinajst peršone su se na težkoma oranile.

— Željeznička katastrofa. Poleg Varšo varaša na ziezhanovskim stacionu na Vistula-željeznici se je jeden teretul cug od Varšo došašvi brzovlakom skupastresnul. Obedva lokomotivi su se potrli, sedem peršonalskemi i šest teretnimo-vaggom skupa. Od teretnoga vlaka četiri službeniki, a na brzovlaku pako deset putniki i osem željeznički činovniki su se na smrtnoma oranili.

— Nova škola. Kako nam pišeju, Ministerium se je odlučila, da za septembra dojdućega leta vu Fejšöpushafa državnu školu stavi. Ali škola se samo onda bude za segurno počela, ako pustakovčanćini školsku hižu za ono vreme sazidali budu. Nek se dakle optima trsi, da škola za to vreme gotova bude, drugač pak ne budu imali kam decu dati, ako se školsko leto počne.

— Odneseju čakornjaiske ulanere. Sombatheszkoga 11. husarregimenta budu vu protuletku premještili iz Sombathelja. Ovi lepi i tajni soldati budu vu Gabecj služili dalje svojega cesara. Mesto husarregimenta bude 5. ulanerski regiment došel na Sombathelj, kojemu su vezda Varož, Zagreb i Csakornja bili stacioni. Dakle mjestim ulaneri budu nam na protuletku rekli: »Z Bogom!« Vu budućem godinu, vu marcnuš mesecu će naši ulaneri nas ostaviti. Bog moj, kakvo narćkanje bude onda vu celim Csakornja varašu med službenice! Ah, juj njim!!!

Otvoren - prostor.

Dajem naznanje mojim prijateljom i poznancom, da sem svoju fiskaljušku kancelariju iz Préloka vu

Nagykanizsa varaš, Rozgonyi-vu-lica 10 broj vu svoju hižu prinesel (bivši star nacelnika (polgarmestra) blizu Szarvas zvane gostione.) Tam budem s gonpom **dr. Gärtner Antal** fiskaljuš, bivsi nagykanizsanskoga sudbenoga stola notariušom skupa dalje vodil kancelariju.

Dr. Tamás János

fiskaljuš.

716 1-2

Javna zahvala.

Doćim nam nije moguće posebno našu zahvalu izraziti, po ovemputem hvalimo tak jedinicom, kak i korporacijam onu ljubav i poštenje, koju su našem pokojnom suprugu i oću pri njegovim sprevodu očitovali, i tak naši žalosni duši nekogoga utjeha darovali.

Csákornya, 1911. december 9-ga

Dr. Schwarz Albert udovica
Dr. Schwarz Vilmos.

„Mit veszek az uramnak“?

Legzélszerűb ajándék minden dohányzóknak egy

40 m magas szivarkaládikában,
fából, 1000 drb.

“ABADIE,”

hüvely. Így marad még a dohányzóknak állandóan egy kecses butordarab, külön kiadások nélkül.

Minden dohánytőzsdében kapható.

Gabona árak. — Ciená zítka.

minázsa	1 m.-cent.	kor.	fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	21 20—	
Rozs	Hrzen	17 00—	
Árpa	Ječmen	18 00—	
Zab	Zab	18 00—	
Kukoricza	Kuruza suha	18 00—	
Fehér bab új	Grah bel	26 00—	
Sárga bab	zúti	25 00—	
Vegyes bab	zúti és zímésan	24 00—	
Kendermag	Konopljeno seme	23 00—	
Lenmag	Len	25 00—	
Tökmag	Koščice	30 00—	
Bükköny	Grahorka	18 00—	

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasság tulajdona. E sorozatú kezes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák külön hővelék és urak részére. Török, kő- és márványfürdők, hőlég, szénasav- és viillamos-vizfürdők. A fürdők kitünő eredménytel használhatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos esetében s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéjű nemes. Prospektust ingyen és hérmertve küld.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Szőlőtelepemen elsőrendű
szokványminőségű

szőlőoltványok

kerülnek eladás alá.

Mokk Gyula

minden szőlőszeti és borászati felügyelő
Tapoleza.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi
borpárlat

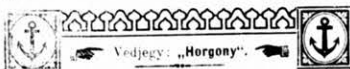
Camis és Stock

gőzpároló telepéből.

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde,
állandó hivatalos vegyi
ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bebizonyosított és megüleskötött, köszvényes, oszonnal és meghűléskezelésnek. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárlaskor óvatossággal járjunk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” vedjegyével és a Richter cégjelzőjével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2— és úgyszólván minden gyógyszerterületen kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr Richter gyógyszerterá az „Arany oroszianhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Butor

legjobb minőségben és a
legolcsóbb árban

CSAK

Schwarz Lipótnál kapható Varazsdon.

Pokućtva

u najbolji kakvoći i u
najfalešoj cieni

SAMO PRI

Schwarz Lipotu se može dobiti u Varazdinu.

Meqbizható szőlőoltvány.

a vevő által darabról-darabra
átválogatható, kapható

Schwarz Emil

badacsonyi
szőlőbirtokosnál Tapolezán.

Ugyanott kapható sima és gyö-
keres hazai és amerikai szőlő-
vessző.

„Kulatór“

szobrász- és építőművészek által tervezett
kész művészi síremlékek állandó kiállítása

Budapest, VIII., Köztemető-út 4 szám.

Telefon 91—76.

Iroda.

BLUM LAJOS sírkőraktárában.

861 15.

Karácsonyi ajándékot

csak nálam lehet legolcsóbban
bevásárolni s sokat megtakarítanak
vevőim, ha minden alkalommal
hozzám fordulnak; ez lehetővé teszi
hogy a különféle árukat gyári áron
adhatom.

Gyapjú szövetelek öltönyöknek
és costümöknek, parchetok, vászon-
árúk, divat függönyök, szőnyegek
és takarók, ágy és asztali garnitúrák;
kész fehérnemű férfiak és nők számára,
- kész gyermek öltönyök.

Női és gyermek konfekció nagy választékban.

Férfi kabatok, gyermekkabatok és öltönyök.

Legolcsóbban kaphatók.

KOLOMAN A. SPARING

VARAZDIN, Ferenc József-tér.

-- Božične darove --

nabavite najjeftinije pa i pri-
štedite znatno, ako se okoristite
mojom prigodnom kupnjom, koja mi
omogućuje raspačavati raznu robu uz
tvorničke cijene.

Vunene tkanine za haljine i
costüme, barheta, platnene robe,
modernih sagova, predlagača,
prekrivača, garniture za krevete,
gotove rubenine za gospodje i
gospodu, gotove haljine za djecu.

Veliki izbor konfekcije za gospodje i djecu.

Kapute i odjela za gospodu i dječake.

Vanredno jeftino kod

KOLOMAN A. SPARING

Trg Franje Josipa, VARAZDIN.

1912 évi

Mikszáth almanach :::: Kineses kalendárium

további mindenféle magyar és német családi naptarak kaphatók;

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvkereskedésében Csáktornyán

Ügyvédi teendőkből jártas

írnok

felvétetik

Dr. Kovács Lipót

ügyvédi irodájában Csáktornyan.

Házeladás.

Csáktornyan a Zöldfa-utca 32. szám alatti ház szabad kézből eladó.

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában

Karácsonyi és újévi levelező-lapok

művészies hivitelben kaphatók Strausz Sándor
:: könyvkereskedésében Csáktornyan ::

Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár RT. Csáktornyan.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy 1912. január 3-ával megnyitjuk

hetibetét üzletágunk XII. csoportját,

amelynél: hetenkint legalább 1 korona (= egy részlet) fizetendő; a befizetés 184 hétre terjed; a 184 hét leolytával minden 184 koronával befizetett részlet után 200 korona fizettetik vissza; a 16 koronát kitevő különbözet a befizető kamatja, a mely 5%-os kamatozásnak felel meg; ezen kamatnak tőke-kamat adóját az intézet viseli; minden 1 koronás heti befizetéssel 200 koronáig terjedő kölcsönfelvétel kérelmezhető adósvéltre; 100 korona kölcsönfelvétel után hetenkint 14 fillér kamat (= 7,28%) fizetendő; a kölcsönfelvételét bármikor is visszafizetheti, a melylyel további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik; elköltözés, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet anélkül, hogy a befizető kamatvesztését szenvedne.

Beíratási-díj s költségek nem számíttatnak s vidéki befizetők részére postatautaképzintári lapokat az intézet díjmentesen ad.

A résztvenni hajlandók sziveskejenek ebbeli száundékukat az intézettel szóval vagy levélileg közölni, ahol egyéb telvilágosítások is készségeel nyujtatnak.

Az igazgatóság.

A KI

legjobban szerkesztett, teljesen független, nagy, előkelő napilapot járattani óhajt, fizesse elő

AZ UJSÁG-ot!

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“ melléklet.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	K 28.—
Félévre	„ 14.—
Negyed évre	„ 7.—
Egy hónapra	„ 2.40

Az Ujság terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon 80—100—200 oldal.

Megrendelési cím:

Az Ujság kiadóhivatala
Budapest, VII. ker., Rákóczi-út 54. sz.